

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja työllisyyden
tilannekuva syyskuu
2022**

Tutkimusyksikkö 29.9.2022

**Talouden
alkuvuosi ollut
yllättävän vahva**

**Syksyn mittaan
talouden ja
työllisyyden
näkymät
heikentyvät
aiemmin
ennakoitua
enemmän**

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden näkymät

- Talouden ennustetaan supistuvan ensi vuonna (dia 4)
- Tilastot ja ennusteet: teollisuus kohtaa synkemmät ajat hyvistä lähtöasemista (diat 5–8)
- Inflaatio ei osoita talttumisen merkkejä (dia 9)

2. Työllisyyden kehitys elokuussa

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 10–13)
- Alueellinen ja alakohtainen työllisyystilanne (diat 14–15)
- Liiton jäsenten työllisyys (diat 16–17)

3. Yhteenveto

- Talous supistuu, työllisyys säilyy hyvänä (dia 18–19)

1. Talouden ja teollisuuden näkymät syyskuussa 2022

Ukrainan sodan alettua talous on kehittynyt yllättävän vahvasti

Tilanne synkkenee syksyn mittaan

- Vuoden 2022 talouskehitys on ollut yllättävän vahvaa. Ukrainan sodan vaikutukset ovat ensi alkuun olleet lieviä.
- Sodan pitkittymisen myötä vaikutukset ovat kasvaneet.
- Teollisuus on kehittynyt muuta taloutta paremmin. Tilanne ei ole siltä osin muuttumassa.
- Ulkoista vetoapua ei talouteen ole tulossa, sillä EU:ssa kasvu on hidasta. Deutsche Bank ennustaa Saksan talouden supistuvan jopa -3,5 % vuonna 2023.
- Koko talouden tasolla yritysten kannattavuus parantunut entisestään toisella vuosineljänneksellä. Voittoa kuvaava toimintaylijäämä on ennätyksellisellä tasolla ja voittoaste lähestyy 2000-luvun alun huippulukemia. (TK 16.9.)
- Työllisyysnäkymät voivat heiketä. Kuitenkin koronavuodet osoittaneet joustavien käytäntöjen toimivan työpaikoilla. Teollisuudessa käydään kisaa osaavista työntekijöistä.

Tuotantoluvut huipputasolla

Paksut tilauskirjat kannattelevat teollisuutta tässäkin kriisissä

VM ennustaa teollisuustuotannon kasvavan hieman myös ensi vuonna

Tilastokeskuksen heinäkuun 2022 tunnuslukuja* (TK 9.9.2022)

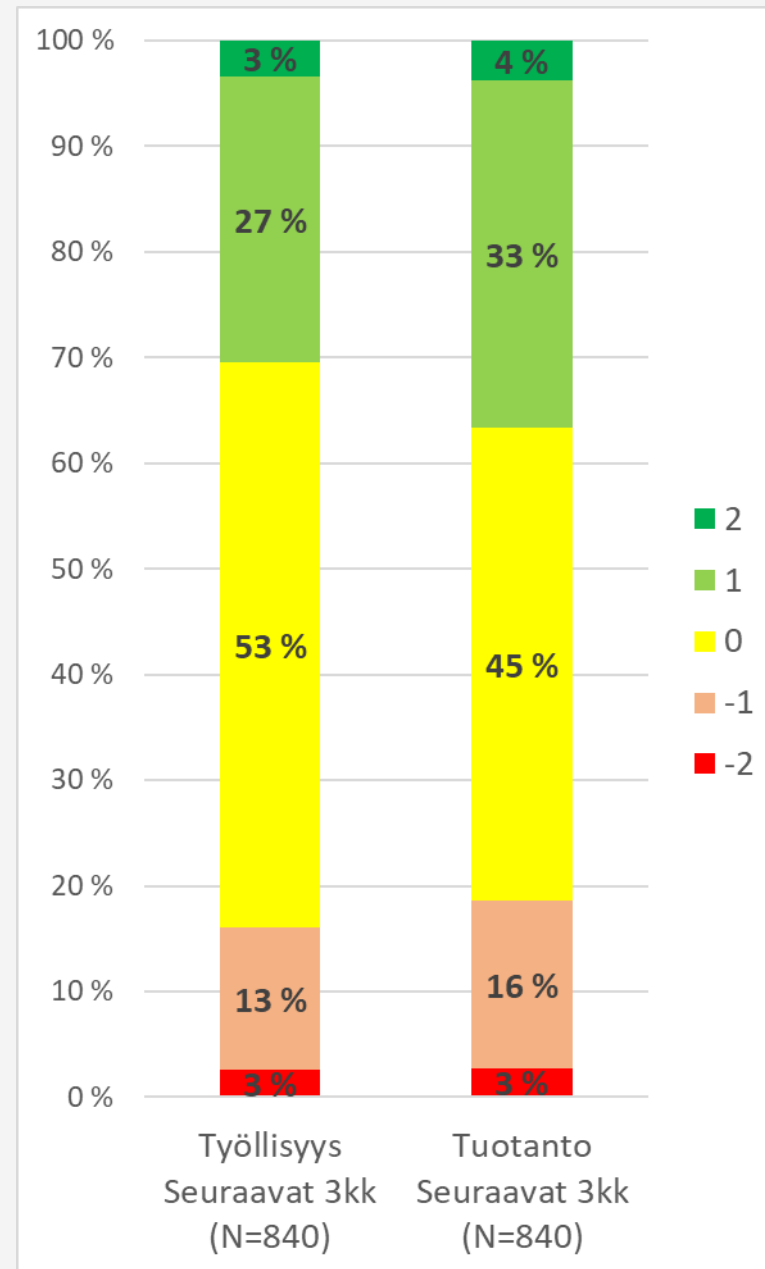
- Heinäkuussa teollisuustuotanto kääntyi laskuun: kuukausimuutos -2 % vuosimuutos +4 %.
- Teollisuuden uusien tilausten arvo supistui kesäkuusta -2 %. Vuosimuutos -1 %.
- VM nosti ennustettaan teollisuustuotannon kasvusta vuonna 2022 (+2,7 %). Vuonna 2023 kasvu jatkuu, mutta hidastuu (+1,3 %).
- Tutkimusyksikön suhdannekyselyn (3/2022) mukaan lähikuukausien näkymät ovat valoisat. (seur. dia)
- Myös EK:n suhdannetiedustelu (27.9.) ja pk-yritysbarometri (7.9.) ennakoivat tuotannon/liikevaihdon lisääntyvän lähikuukausina, vaikka yritysten edustajat näkevät yleisen suhdannetilanteen heikenneen.
- Taustalla luultavammin vaikuttaa vankka tilauskertymä.

* Luvut ovat kausitasoitettuja

Teollisuusliiton tutkimusyksikön suhdannekysely ennakoii kasvun jatkumista

Metalli- ja kemianteollisuus kasvussa, puutuote-teollisuuden suhdannehuippu ohitettu

Teollisuusliiton suhdannebarometri: Suhdannekysely (3/2022) toteutettiin elokuussa 2022. Kyselyyn vastasi 987 luottamusmiestä, joista 840 työskentelee teollisuusyrityksissä. Vastausprosentti oli hyvä (51 %).

Talousnäkymät synkentyneet

Lyhyt taantuma todennäköisin

Suomi 2022–2023	Vuosi 2022e*	Vuosi 2023e*
Kokonaistuotanto (BKT)	2 %	-0,2 – 0,7 %
Teollisuustuotanto	3 – 4 %	1 %
Vienti	0,5 – 2,5 %	-2 – 5 %

Talouden ennusteita:

- Tutkimusyksikkö on laskenut ennusteet eri ennustelaitosten* tekemien arvioiden perusteella.
- Hyvän alkuvuoden 2022 seurauksena koko vuoden talouskasvu pysyy kohtuullisena.
- Ennusteiden mukaan on todennäköistä, että talous käy taantumassa vuosien 2023 ja 2022 aikana.
- Seuraavalla dialla koottuna Suomen Pankin (15.9.) ja Valtiovarainministeriön (19.9.) tärkeimpiä ennusteita.

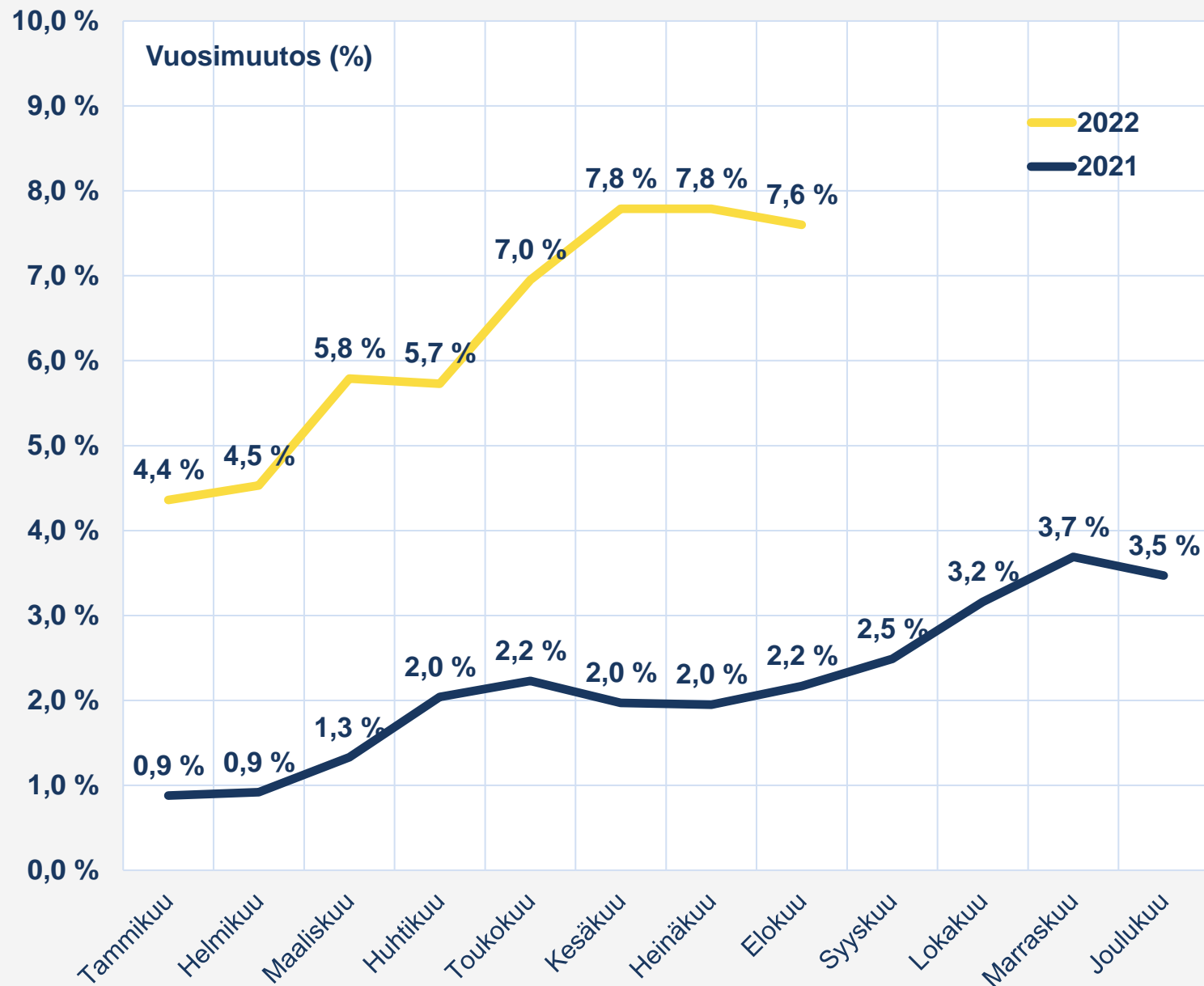
* Lähteet: Handelsbanken, Danske Bank, Valtiovarainministeriö, ETLA, Suomen Pankki, PTT ja Labore. Ennusteet ilmestyivät 14.9 – 21.9.2022.

Ensi vuoden BKT-ennusteet aiempaa matalampia Inflaatioennusteita korjattu ylöspäin

Suomen Pankin (15.9.) ja Valtiovarainministeriön (19.9.) ennusteita				
	2022	2023	2024	
Kokonaistuotannon kasvu (SP)	2,2 %	-0,3 %	1,1 %	
Teollisuustuotannon kasvu (VM)	2,7 %	1,3 %	1,7 %	Koko teollisuus, määrän muutos
Inflaatio (SP)	7,0 %	4,3 %	1,8 %	Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi
Viennin määrän kasvu (VM)	1,1 %	2,7 %	4,0 %	Tavarat ja palvelut, määrän muutos
Vientihintojen nousu (VM)	18,7 %	2,4 %	0,6 %	Tavarat ja palvelut, hinnan muutos
Työllisyysaste (SP)	73,6 %	73,4 %	73,8 %	15-64-vuotiaat
Työttömyysaste (VM)	6,6 %	6,7 %	6,5 %	15-74-vuotiaat
Ansiotason nousu (VM)	2,6 %	3,5 %	3,0 %	Ansiotasoindeksi
- sopimuspalkkaindeksi	1,9 %	2,5 %	2,0 %	Kaikki toimialat
-palkkojen liukuminen yms. tekijät	0,7 %	1,0 %	1,0 %	Kaikki toimialat
Työn tuottavuuden kasvu (VM)	0,3 %	0,7 %	1,3 %	Kaikki toimialat
Investointien kasvu, koneet ja laitteet (VM)	4,0 %	8,8 %	5,0 %	

**Elokuussa
kuluttajahinnat
7,6 %
korkeammat
kuin vuotta
aiemmin**

**Suomen Pankki
ennustaa (15.9.)
ensi vuoden
inflaatioksi
4,3 %**

2. Työllisyyden kehitys

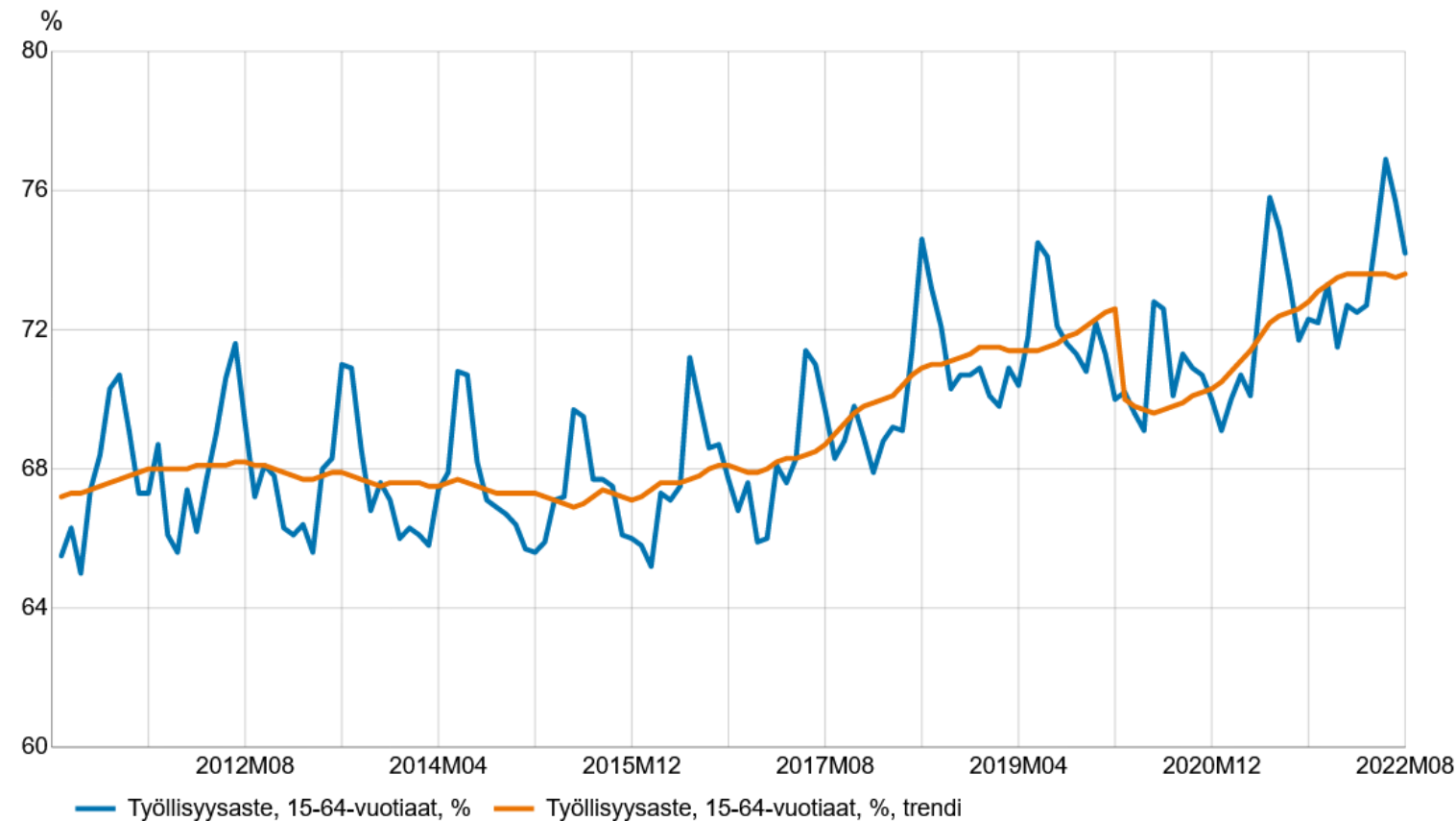

Työllisyys pysynyt korkealla tasolla edelleen (TK 20.9.2022)

Työvoimatutkimus elokuu 2022:

- 15–64-vuotiaiden työllisyysasteen trendiluku oli 73,6 % (vrt. elokuussa 73,7 %).
- Työllinen = henkilö, joka tekee ansiotyötä vähintään 1 tunnin viikossa töitä (tutkimusajankohtana).
- Työllisyysaste ansiotyöntekijöiden määrästä. Työ voi olla koko- tai osa-aikaista, keikkatyötä tai yrittäjätyötä.
- Vuosimuutos: Työllisiä oli vuoden 2022 elokuussa +30 000 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/01 - 2022/08.

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Työvoima- tutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut 2021/08 - 2022/08 (TK)

	2021/08, %	2022/08, %	Muutos, 2021/08 - 2022/08, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	73,4	74,2	0,8
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	6,5	6,7	0,2
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	67,1	68,1	1,0

Kuukausimuutos: miesten työttömyys kasvoi ja naisten väheni

- Elokuussa työttömänä 187 000 henkeä: miehiä 103 000 ja naisia 84 000.
- Vuosimuutos: työttömiä oli elokuussa 8 000 enemmän kuin vuosi aiemmin.
- Työttömyysaste = työttömien osuus työvoimasta.
- Elokuussa työttömyysaste oli 6,7 %, vuosimuutos +0,2 prosenttiyksikköä.
- Miesten työttömyysaste oli 7,0 % ja naisten 6,3 %.
- Alueelliset erot suuret.

Työttömyys ja lomautukset laskivat elokuussa

Työttömyys

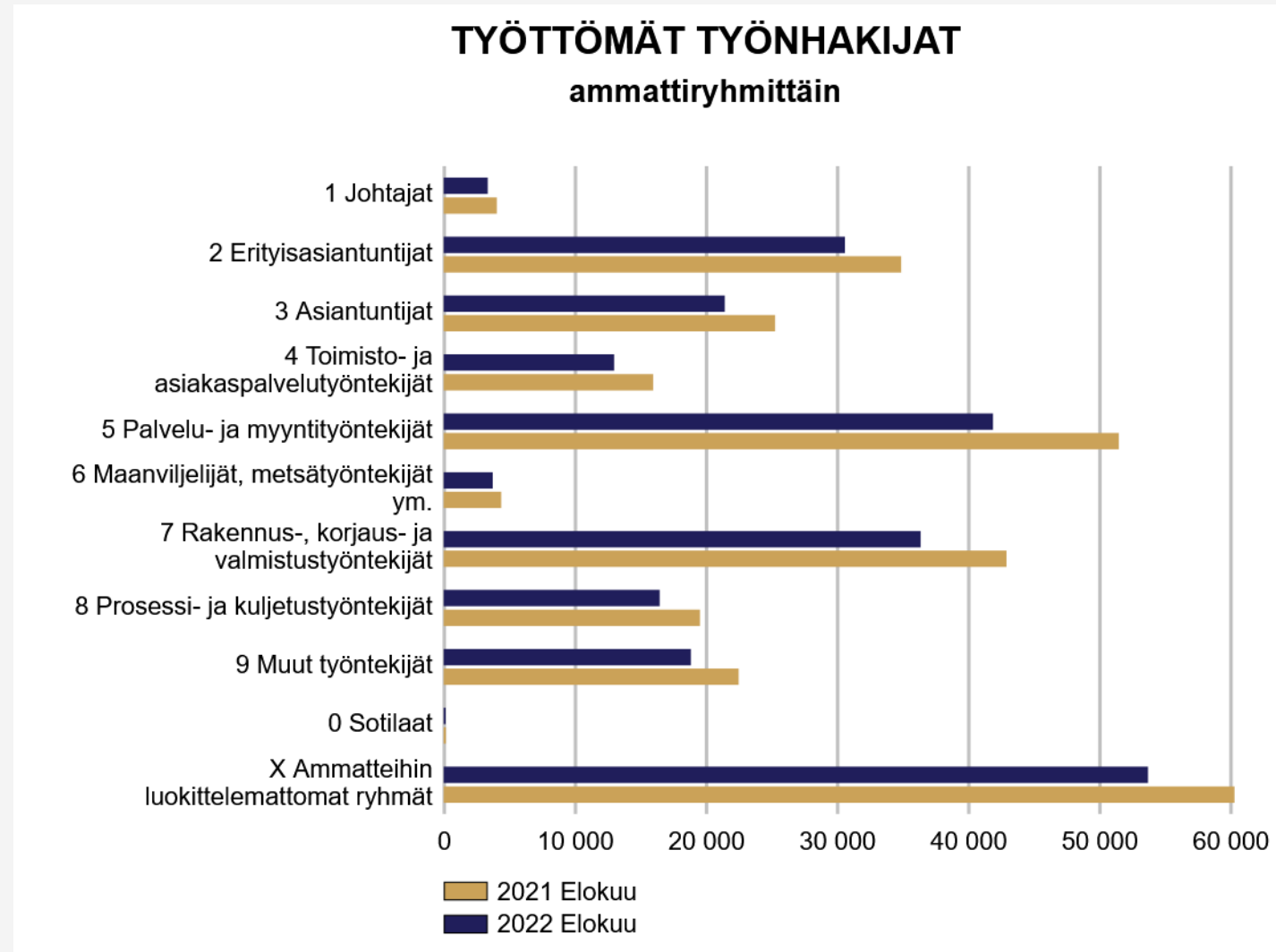
- Elokuussa työttömiä työnhakijoita 239 000. Työttömien osuus työvoimasta 9,1 prosenttia.
- Vuosimuutos -1,6 prosenttiyksikköä: työttömiä työnhakijoita -41 900 vähemmän kuin 2021 elokuussa.
- Kuukausimuutos: -33 100 heinäkuuhun 2022 verrattuna.
- Pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään 1 vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 92 300. Tämä on -19 400 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Lomautukset

- Vuosimuutos: elokuussa lomautettuja yhteensä 14 800 henkilöä.
- Lomautukset puolittuneet, lomautettuja -20 900 vähemmän kuin 2021 elokuussa.
- Kokoaikaisesti lomautettuja yhteensä 9 600.
- Kokoaikaiset lomautukset laskeneet vuodessa selvästi (-15 000).
- Kuukausimuutos: -5 000 lomautettua vähemmän kuin heinäkuussa.

Työttömyys koulutusasteen ja ammattiryhmän mukaan

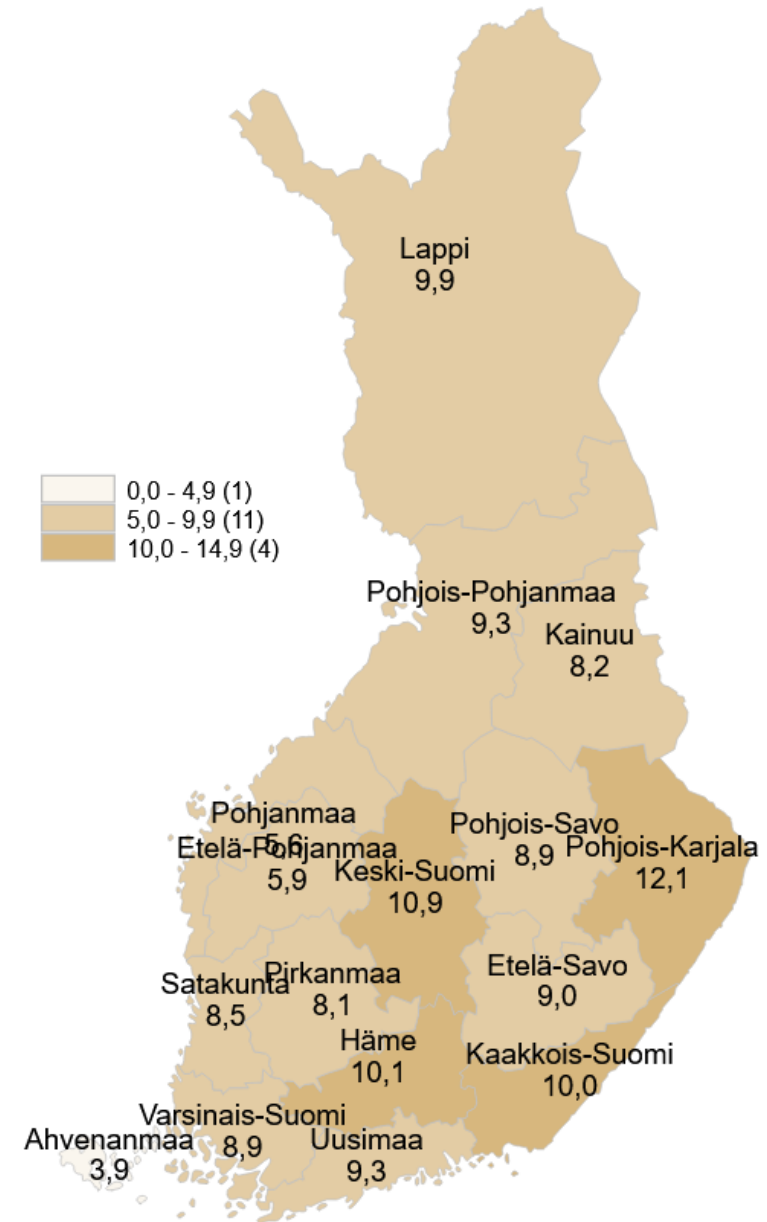
- Koulutus näkyy työllisyysluvuissa: vähäinen koulutus kasvattaa työttömyysuhkaa.
- Elokuussa 2022 selvästi eniten työttömänä oli ammatillisen tutkinnon tai lukion suorittaneita (toisen asteen tutkinto), noin 113 000 henkilöä.
- Duunareille on löytynyt töitä: työttömyys laski vuodessa kaikkein eniten alemmalla perusasteella (-23 %) ja erikoisammattikoulutusasteella (-20 %).
- Ammattiryhmittäin tarkasteltuna rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden työtilanne parantunut vuodessa. Työttömänä elokuussa noin 37 000 henkilöä.
- Prosessi- ja kuljetustyöntekijöitä työttömänä noin 16 000 elokuussa.

Työttömyyden alueelliset erot suuret

- Synkimmät työttömyysluvut yhä Pohjois-Karjalassa 12,1 % ja Keski-Suomessa 10,9 %.
- Työttömyys laskenut etenkin Lapissa 9,9 %, Hämeessä 10,1 % ja Kaakkois-Suomessa 10,0 %. Näillä alueilla kuukausimuutos: -1–1,5 prosenttiyksikköä.
- Muilla alueilla työttömyys laskenut tasaisesti.
- Työpaikkoja auki enemmän, joten työtä tarjolla.
- Työsuhteet eivät ole kuitenkaan kaikki kokoaikaisia ja pysyviä tai omaa ammatillista koulutusta vastaavia.
- Elokuussa alkoivat koulut, joten osa työttömistä työnhakijoista siirtynyt opiskelemaan.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden seuranta A-kassan aineistolla

Vuoden 2022 data- analyysi kesken

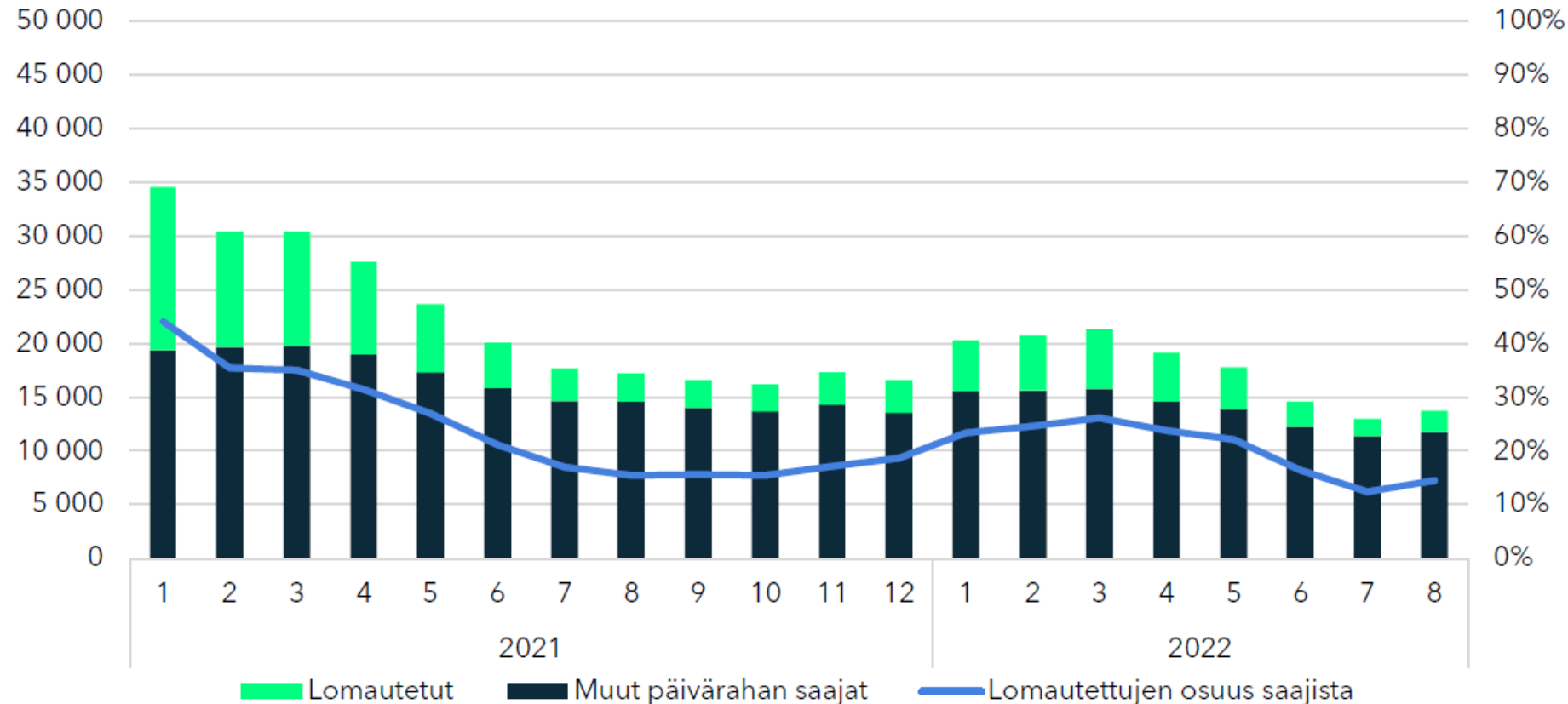
- Kerätty aineistoa, joka koskee vuonna 2022 työttömänä olevia ja lomautettuja Teollisuusliiton jäseniä.
- A-kassa koostaa tilastoaineistoa, johon on poimittu liiton jäsenet ns. saajaerittelylistauksesta.
- Tilastoista poimittu tieto viimeisimmän maksun mukaan. Esimerkiksi jos sama jäsen on saanut alkukuusta vuorottelukorvausta ja loppukuusta lomautusajan päivärahaa, niin hänet tilastoidaan lomautusajan päivärahan saajaksi.
- Tieto järjestetty sopimusalakohteisesti.
- Pyritään koostamaan loppuvuonna koko vuotta 2022 koskeva tilastoaineisto.

A-kassan päivärahan saajat (8/2022)

Luvut sisältävät myös muiden A-kassan jäsenten tietoja, ei vain Teollisuusliiton jäsenten

Lomautetut = toistaiseksi, määräaikaaisesti sekä koko- ja osaaikaisesti lomautetut yhteensä

Ansiopäivärahan saajat ja lomautettujen osuus kuukausittain 2021–2022

3. Suhdannenäkymät

Suhdannenäkymät:

**Talous supistuu,
mutta
kriisitunnelmiin ei
syytä**

**Työllisyystilanne
jatkuu hyvänä, töitä
on tarjolla ja
tekijöistä pula**

- SP:n ja VM:n mukaan Suomen talouden ja varsinkin teollisuuden kilpailukyky on pysynyt vahvana verrattuna aiempiin vuosiin (2015 – 2021).
- Teollisuuden vahva kilpailukyky takaa, että supistuvassakin markkinassa yritykset saavat tilauksia tänä ja ensi vuonna.
- Kiire jatkuu teollisuudessa, vaikka tuotantomäärät laskisivatkin nykyiseltä huipputasolta.
- Sodan pitkittyminen ja mahdollinen kiihtyminen lisäävät talousvaikutuksia. Toisaalta talous on osoittanut sopeutumiskykyä vaikeina aikoina.
- Suomella on mahdollisuudet selvitä vähäisin häiriöin energiakriisin synkentämästä talvesta.
- Inflaatio, korot ja kuluttajien luottamus heikentävät kotimarkkina-alojen ja rakentamisen näkymiä.
- Työllisyystilanne pysyy hyvänä. Joustavat käytännöt koeteltu ja todettu hyviksi koronavuosina.
- Energiakriisin ja raaka-ainepulan vuoksi paineet lomautuksiin ja irtisanomisiin voivat lisääntyä.

**Teollisuus
liitto**